

УДК 378:373.3

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 5 від 18.05.2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали І науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г.С.Сковороди (17 травня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. Ч. 1. 39 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики вищої освіти, теорії та методики навчання і виховання в початковій школі, арт-терапевтичні технології в початковій освіті, розвиток обдарованої дитини в освітньому середовищі початкової школи, підготовки майбутніх учителів початкових класів у контексті педагогіки партнерства, історико-педагогічні та компаративістські аспекти початкової освіти і підготовки майбутніх учителів початкових класів.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

УДК 378:373.3

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди, 2022

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Белявцева Світлана Виховання толерантності молодших школярів як науково-педагогічна проблема	5
Букреєва Ганна Системно-діяльнісний підхід як основа формування пізнавальних універсальних навчальних дій молодших школярів	6
Видиш Марія Самоконтроль як компонент процесу учіння, його особливості	7
Задорожна Юлія Соціалізація особистості молодшого школяра в процесі ігрової діяльності	8
Клімова Тетяна Соціально-педагогічна робота вчителя як засіб розвитку медіакультури молодших школярів	9
Ковальковська Наталія Формування культури поведінки учнів початкових класів	10
Лубінець Олеся Трудове виховання як засіб професійної просвіти молодших школярів	11
Марілова Тетяна Формування навчальної мотивації молодших школярів засобами дидактичних ігор	12
Овчарова Діана Теоретичні питання морального виховання школярів	13
Олійник Ірина Розвиток самооцінки молодших школярів у процесі навчання	14
Півнєв Олександр Формування у молодших школярів ціннісного ставлення до Батьківщини	15
Прозор Анастасія Дидактична гра як засіб формування пізнавального інтересу учнів початкової школи	16
Слинько Аліна Естетичне виховання молодших школярів засобами творчої діяльності	17
Сухина Лілія Організація та проведення наукових зустрічей у початковій школі	18
Хрипливець Ольга Моральне виховання дітей молодшого шкільного віку у співпраці з батьками	19
Шіралізаде Ламан Розвиток творчих здібностей молодших школярів на уроках образотворчого мистецтва	20

СЕКЦІЯ 2

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Желудько Леся Розвиток логічного мислення молодших школярів за допомогою інноваційних технологій	21
Малахай Лариса Казкотерапія в освітньому процесі початкової школи	22
Сідунова Ольга Розвиток творчих здібностей молодших школярів засобами арттерапії	23

Формування культури поведінки учнів початкових класів

Ковальковська Наталія

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор В.М. Гриньова

Проблема формування культури поведінки є однією з провідних у системі виховання особистості як Людини культури, що має високий рівень сформованості морально-етичних цінностей, уявлень і світогляду. Підґрунтя культури поведінки закладається з самого дитинства і має визначальний вплив на подальший гармонійний розвиток як окремої особистості, так і суспільства в цілому.

Культуру поведінки вчені визначають як: звичну систему дій і вчинків, притаманних особистості, в яких відображаються позитивні мотиви її поведінки та сукупність уявлень і знань про норми моралі; сукупність корисних для суспільства постійних форм повсякденної поведінки у побуті, у спілкуванні, в різноманітних видах діяльності; сукупність духовних цінностей, правил, норм, які регулюють характер взаємовідносин між людьми і слугують для того, щоб полегшити їхнє входження в суспільство, зробити умови спілкування з оточуючими приємними і зручними. Також розглядають її як регулятор діяльності людини, мірилом того, якою вона має бути у певному суспільстві, відповідно яких принципів має діяти і розвиватися. Найбільш доцільним, вважаємо розуміння культури поведінки як сукупності сформованих соціально значущих якостей особистості, її щоденних вчинків у суспільстві, котрі ґрунтуються на нормах етики, загальнолюдської культури і моралі.

Виділяють такі компоненти культури поведінки: культура діяльності; культура спілкування; культурно-гігієнічні навички та звички; емоційна культура; інтелектуальна культура тощо.

Виховання культури поведінки є складовою морального виховання, оскільки передбачає формування в учнів початкових класів системи моральних уявлень, оцінок і ставлень, розвиток моральних почуттів, свідоме ставлення до власних вчинків тощо, на які вони будуть спиратись у житті.

Успішність процесу формування культури поведінки учнів початкових класів можлива при доцільному поєднанні основних методів морального виховання, а саме: формування моральної поведінки (привчання, сюжетно-рольові ігри, вправи тощо); формування моральної свідомості (роз'яснення, етична бесіда, навіювання, диспут тощо); стимулювання почуттів і ставлень дитини (приклад моральної поведінки, заохочення та покарання, доручення, змагання тощо). Цьому сприяє використання вчителем у освітньому процесі етичних бесід, читання й обговорення творів дитячої художньої літератури, перегляд відео, інсценування творів і постановка дитячих п'єс, проведення рольових ігор, що ґрунтуються на основі вивчення правил і норм поведінки, виховання ввічливості.